АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Міграційне право»
«Migration Law»

Розробник**: Домбровська О.В.**, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права.

Освітня програма **D8 Право**
Освітній ступінь – **магістр**
Категорія дисципліни – **вибіркова**
Кількість кредитів – **3**
Рік підготовки – **1** (2-й семестр програми**)**

Мета навчальної дисципліни: формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти системних знань про правові засади регулювання міграційних процесів, особливості правового статусу іноземців, осіб без громадянства, біженців та інших категорій мігрантів, поглиблення розуміння національних і міжнародно-правових механізмів захисту прав людини у сфері міграції, а також розвиток практичних навичок аналізу міграційного законодавства, правозастосовної практики та вирішення актуальних проблем правового регулювання міграційних відносин.

Очікувані результати навчання за дисципліною:

РН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

РН 2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.

РН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

РН 4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.

РН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

РН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв’язання.

РН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

РН 10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.

РН 11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.

Під час навчання дисципліни «Міграційне право» передбачається розглянути низку теоретичних і практичних питань, що надають можливість магістрам поглибити знання про правові засади регулювання міграційних процесів, особливості реалізації міграційної політики держави, правовий статус іноземців, осіб без громадянства, біженців та інших категорій мігрантів, а також сучасні тенденції розвитку національного й міжнародного міграційного права.

Вивчення дисципліни сприятиме формуванню цілісного розуміння правових механізмів регулювання в'їзду, перебування, проживання та виїзду осіб, забезпечення прав і свобод людини в умовах міграції, запобігання нелегальній міграції та протидії торгівлі людьми, а також розширенню професійного світогляду здобувачів вищої освіти. Матеріал дисципліни структурований у три змістові модулі: «Теоретико-правові засади міграційного права та регулювання міграційних процесів», «Правовий статус іноземців, осіб без громадянства та захист прав мігрантів», «Міжнародно-правові стандарти міграції та сучасні проблеми міграційного законодавства України».

У межах першого модуля в процесі інтерактивної взаємодії викладач, з урахуванням здобутих магістрами раніше знань і навичок, аналізує поняття, предмет, метод і систему міграційного права, його місце в системі національного права, джерела правового регулювання міграційних відносин та співвідношення національного законодавства з міжнародно-правовими стандартами. Досліджуються поняття та види міграції, основні причини й тенденції міграційних процесів, правові засади формування та реалізації державної міграційної політики, компетенція органів державної влади у сфері міграції. Особлива увага приділяється правовому регулюванню в'їзду в Україну та виїзду з її території, порядку перетинання державного кордону, візовому режиму, правилам перебування іноземців і осіб без громадянства, а також правовим механізмам протидії нелегальній міграції. Викладач стимулює магістрів до самостійної пошукової роботи, аналізу положень Конституції України, законів України та міжнародних договорів, виконання індивідуальних завдань, спрямованих на дослідження нормативно-правових засад регулювання міграційних відносин.

У межах другого модуля розглядаються особливості правового статусу іноземців та осіб без громадянства в Україні, порядок їх в'їзду, перебування, тимчасового та постійного проживання, працевлаштування, а також підстави й процедура повернення та видворення. Досліджуються правові засади набуття та припинення громадянства України в контексті міграційних процесів, порядок оформлення документів для проживання іноземців, правове становище іммігрантів і трудових мігрантів, а також особливості захисту прав осіб, які потребують міжнародного захисту. Окрема увага приділяється правовому статусу біженців, осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту, процедурі визнання особи біженцем, гарантіям дотримання принципу невислання та забезпеченню доступу до ефективних засобів правового захисту. Розглядаються також правові механізми запобігання та протидії торгівлі людьми, захисту прав уразливих категорій мігрантів і гарантії дотримання основоположних прав людини під час застосування міграційних процедур. У процесі навчання магістри аналізують нормативно-правові акти, рішення національних судів та практику Європейського суду з прав людини, розвивають навички юридичної кваліфікації міграційних правовідносин, формування обґрунтованих правових позицій і вирішення практичних ситуацій.

У межах третього модуля досліджуються міжнародно-правові стандарти регулювання міграційних процесів, роль ООН, Міжнародної організації з міграції, Управління Верховного комісара ООН у справах біженців та Ради Європи у формуванні міжнародних підходів до захисту прав мігрантів. Розглядаються положення Конвенції про статус біженців 1951 року та Протоколу щодо статусу біженців 1967 року, міжнародні стандарти захисту прав людини, а також правові засади співробітництва держав у сфері управління міграцією. Значна увага приділяється міграційній політиці Європейського Союзу, спільній європейській системі притулку, правовим механізмам охорони зовнішніх кордонів, регулюванню трудової міграції та забезпеченню прав громадян України за кордоном. Окремо аналізуються актуальні проблеми вимушеного переміщення населення внаслідок збройної агресії проти України, правове становище внутрішньо переміщених осіб, механізми тимчасового захисту громадян України в державах Європейського Союзу та питання їх добровільного повернення й реінтеграції. На основі аналізу міжнародних договорів, законодавства України, актів права Європейського Союзу та судової практики магістри визначають проблеми правового регулювання міграційних процесів, оцінюють ефективність національних і міжнародних механізмів захисту прав мігрантів та формулюють пропозиції щодо вдосконалення міграційного законодавства України з

урахуванням міжнародних стандартів, європейської інтеграції та сучасних безпекових викликів.